

4. Михайлов Н.Н. Профилактика бесплодия и малоплодия свиней.- М.: Колос, 1973.- С.24-26
5. Смирнов А.М., Дегин Г.Л. Практикум по клинической диагностике внутренних незаразных болезней сельскохозяйственных животных.- Л-град: Колос, 1978.
6. Студенцов А.П., Шипилов В.С., Субботина Л.Г. Ветеринарное акушерство и гинекология.-М.:Колос,1980.

БИОХИМИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ КРОВИ СВИНОМАТОК ПРИ ТКАНЕВО-ГОРМОНАЛЬНОЙ ПРОФИЛАКТИКЕ ПОСЛЯРОДОВЫХ ВОСПАЛИТЕЛЬНЫХ ПРОЦЕССОВ ПОЛОВЫХ ОРГАНОВ

М.И.Харенко, О.М.Чекан

Сумской национальной аграрный университет

В статье изложены изменения биохимических показателей сыворотки крови при применении тканевого препарата ПДЕ и при послеродовой патологии у свиноматок.

BIOCHEMICAL SOWS BLOOD INDICES BY THE TISSUE-HORMONAL PROPHYLAXIS OF THE POSTNATAL INFLAMMATORY PROCESSES OF THE REPRODUCTIVE ORGANS

M.I. Kharenko, O.M. Chekan

Sumy national agrarian university

This article highlights the biochemical blood plasma indices alterations by the preventive tissue therapy application. This preparation was derived from the human placenta and it was utilized for the postnatal sows pathology prophylaxis.

УДК 636.4.082

**ГЕМАТОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ СВИНОМАТОК
ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ТА ДЮРОК ПОРІД**

О.І. Хоменко*

Харківська державна зооветеринарна академія

Наведені результати гематологічних показників і природної резистентності свиноматок великої білої та дюрок порід. Кров свиноматок оцінювали за морфологічними та біохімічними показниками, достовірної різниці між породами не встановлено. За показниками бактерицидної та лізоцимної активності сироватки крові свиноматки породи дюрок переважають своїх однолітків великої білої породи.

**порода, свиноматки, кров, морфологічні та біохімічні показники,
природна резистентність**

Свинарство - це галузь сільськогосподарського виробництва, що забезпечує населення багатьох країн світу цінними продуктами харчування. За статистичними даними у світі виробляється понад 220 млн. тонн м'яса, з яких близько 41% припадає на свинину.

У різних регіонах нашої країни свинарство з давніх часів було традиційною галуззю тваринництва. Цінні господарськокорисні ознаки свиней

* Науковий керівник - канд. с.-г. наук, професор ХДЗВА Коваленко Б.П

висока відтворна здатність, скороспілість та оплата корму, високий забійний вихід і енергетичність продуктів забою - гарантують їх перевагу у виробництві м'яса порівняно з іншими видами сільськогосподарських тварин [5].

На даний час селекціонери досягли значного успіху в створенні помісного поголів'я тварин, які характеризуються високими відгодівельними та м'ясними якостями. Продуктивні якості тварин залежать перш за все від їх генотипу.

До основних факторів, від яких залежить успішне ведення тваринництва, відносять створення належних умов утримання при промислових методах виробництва, повноцінна годівля, використання високоенергетичних кормів, науково обґрунтована селекція, своєчасне проведення ветеринарно-профілактичних заходів [4].

Сучасні промислові технології виробництва свинини пред'являють до тварин, яких розводять на комплексах, дуже жорсткі вимоги. Тільки здорове поголів'я, яке поєднує в собі високий рівень господарсько-корисних ознак та високу стійкість до захворювань, спроможне окупати високі витрати на годівлю та утримання.

Зважаючи на це особливого значення набуває захист тварин від шкідливого впливу несприятливих факторів навколишнього середовища.

Значення її зростає з збільшенням концентрації тварин, підвищення їх продуктивності.

У процесі удосконалення свиначство характеризується високою концентрацією виробництва, інтенсивною селекцією на підвищення м'ясної та відгодівельної продуктивності. Але при цьому проявляється ряд негативних явищ. Найбільш розповсюдженим є зниження природної резистентності організму.

Встановлено, що пристосування організму до постійних факторів зовнішнього середовища відбувається в процесі всього життя тварин і здійснюється за допомогою різних нейрогуморальних механізмів. Сформовані фізіологічні властивості організму тварин не здатні змінюватися з тією швидкістю, з якою змінюються умови довкілля та технологія ведення тваринництва. Тому виникає відмінність між біологічною природою організму і його фізіологічними можливостями та зовнішнім середовищем.

Дослідженнями було встановлено, що більш чутливими до змін умов утримання є тварини, з якими довгий час велася селекційна робота на м'ясність. У свою чергу підвищення м'ясності призводить до зниження резистентності тварин та суттєвого погіршення якості м'яса.

У зв'язку з цим особливого значення набувають дослідження, направлені на детальне вивчення природної резистентності організму свиней. Широкі програми гібридизації свиней роблять необхідним вивчення природних особливостей неспецифічного захисту організму тварин для того, щоб враховувати ці показники в селекційно-племінній роботі [1].

Природна резистентність організму, не зважаючи на те, що має генетичний характер, змінюється в залежності від породи, віку, годівлі, пори року, технології виробництва і способу утримання свиней [2-3, 6].

Оцінюючи стан захисних сил організму, визначаючи показники неспецифічної реактивності великого значення надають морфологічним і біохімічним дослідженням крові, так як вони чутливо реагують на зміни, які відбуваються в організмі під дією різних факторів довкілля.

Особливу увагу приділяють вивченню формених елементів і білків крові, які відіграють важливу роль при метаболічних процесах, зумовлюючи енергію росту, резистентність та формування продуктивних якостей тварин.

Методика досліджень. Експериментальні дослідження проводили на поголів'ї свиней в умовах ВАТ "Племзавод "Степовий" Кам'янко-Дніпровського району Запорізької області. За методом пар-аналогів було сформовано 4 групи свиноматок: I і III групи - порода дюрок, II і IV - велика біла порода.

Дотримуючись правил асептики і антисептики, кров для дослідження брали вранці з хвостової вени свиноматок. Підрахунки кількості еритроцитів і лейкоцитів проводили в камері Горяєва, гемоглобіну - гемометром Салі ГС-3, загальну кількість білка визначали за допомогою рефрактометра за методом Рейсса, фракції білка в сироватці крові - нефелометричним методом, бактерицидну активність сироватки крові визначали за методом Д.А.Петрачова, лізоцимну активність сироватки крові - фотоелектроколориметричним методом.

Результати досліджень. Багатьма дослідженнями був встановлений фізіологічний взаємозв'язок між конституціональними особливостями свиней та їх гематологічними показниками. Більш високі показники вмісту гемоглобіну та кількості еритроцитів спостерігається у скоростиглих тварин.

Аналіз отриманих результатів свідчить про те, що у свиноматок різних порід морфологічні і біохімічні показники суттєвої різниці не мають (табл. 1).

1. Морфологічні та біохімічні показники крові свиноматок

Групи	Еритроцити, млн./мм ³		Лейкоцити, тис/мм ³		Гемоглобін, г/%	
	M±m	Cv,%	M±m	Cv,%	M±m	Cv,%
I	5,32±0,95	5,07	7,1 ±0,29	11,85	10,98±0,48	12,35
II	5,42±0,29	15,27	5,42±1,60	3,37	11,83±0,29	6,98
III	5,34±0,09	4,31	7,3±0,24	8,55	11,54±0,36	8,22
IV	5,70±0,20	10,04	5,42±0,13	6,87	11,85±0,33	7,80

Так вірогідної різниці по кількості еритроцитів і гемоглобіну між породами не встановлено, але кількість лейкоцитів у свиноматок I і III груп у порівнянні з свиноматками II і IV груп на 25% більша.

Вивчення деякими вченими вмісту білків крові у свиней свідчить, що більш високий вміст білка у сироватці крові спостерігається у скоростиглих тварин, за рахунок підвищеного відсотка глобулінової фракції, яка

вказує на функціональну активність тканин даних тварин. (табл 2).

2. Функції білка сироватки крові (M±m)

Група	Загальний білок	Альбуміни	Глобуліни	α	β	γ	А/Г коефіцієнт
I	5.6±0.10	2.7±0.05	2.7±0.07	1.3±0.05	0.75±0.03	0.58±0.04	1.03±0.03
II	5.67±0.08	2.86±0.05	2.77±0.04	1.39±0.04	0.78±0.02	0.59±0.54	1.03±0.03
III	5.54±0.11	2.8±0.6	2.64±0.06	1.4±0.06	0.7III.04	0.52±0.05	1.08±0.01
IV	5.67±0.10	2.92±0.05	2.7±0.05	1.38±0.54	0.75±0.05	0.57±0.07	1.07±0.01

За вмістом загального білка сироватки крові суттєвої різниці між породами не спостерігається. Тенденція до збільшення показників альбумінів, α -, β -, γ -глобулінів спостерігається, у свиноматок II, IV груп на 3,5%; 5,0%; 2,1%; 3,9% і 5,1% у порівнянні з свиноматками I та III груп відповідно.

За показниками природної резистентності свиней спостерігається вірогідна різниця між породами (табл. 3).

3. Показники природної резистентності організму тварин

Групи	Бактерицидна активність		Лізоцимна активність	
	M±m	Cv, %	M±m	Cv, %
I	57,27±0,28	1,38	28,15±0,37	3,68
II	51,87±1,07	5,86	22,51 ±0,64	8,13
III	57,21±0,27	1,23	27,06±0,76	7,47
IV	51,42±0,61	3,34	22,49±0,60	7,66

Більш високим рівнем неспецифічних захисних сил організму характеризуються свиноматки породи дюрк - за бактерицидною та лізоцимною активністю сироватки крові вони переважають своїх однолітків великої білої породи на 9,7% та 18,47% відповідно.

Висновки. За морфологічними і біохімічними показниками крові різниця між породами недостовірна, за показниками бактерицидної і лізоцимної активності сироватки крові свиноматки породи дюрк переважають однолітків великої білої породи.

Бібліографічний список

1. Порожденные особенности естественной резистентности свиней /Белкина Н.Н., Павлуненко А.А., Конляк В.В., Кривенко К.А. // Зоотехния.- 1991.- №8.-С.20-22.
2. Ветеринарна мікробіологія та імунологія /Демченко А.В., Бортнічук В.А., Скибіцький В.Г., Апатенко В.М.. - К:Урожай, 1996.
3. Плященко С.И., Сидоров В.Т. Естественная резистентность организма животных .- Л.:Колос, 1979.
4. Плященко С.И. Повышение естественной резистентности организма животных-основа профилактики болезней //Ветеринария.-1991.-№6.-С.49-51.
5. Свиноводство і технологія виробництва свинини /Герасимов В.І., Цицюрський Л.М., Барановський Д.І., та ін. /за ред. В.І. Герасимова.- Х: Еспада, 2003.- 446 с.
6. Храбустовский И.Ф. Повышение естественной устойчивости животных - важный фактор снижения их заболеваемости, увеличение производства продуктов животноводства //Тез.докл.науч.-произв.конф.- Х., 1979.-С.85-88.

ГЕМАТОЛОГИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ СВИНОМАТОК КРУПНОЙ БЕЛОЙ И ДЮРОК ПОРОД

О.И.Хоменко

Харьковская государственная зооветеринарная академия

Приведены результаты гематологических показателей и естественной резистентности свиноматок крупной белой и дюрок пород. Кровь свиноматок оценивали по морфологическим и биохимическим показателям, достоверной разницы между породами не установлено. По показателям бактерицидной и лизоцимной активности сыворотки крови свиноматки породы дюрок превосходят своих сверстниц крупной белой породы.

HAEMATOLOGIC BIG WHITE AND DUROK SOWS BREED INDICES

O.I. Khomenko

Kharkiv state zooveterinarian academy

This article presents the results of the haematologic indices and the natural resistance of the Durok and the big white sows breed. Blood of the sows was estimated by the morphological and biochemical indices. The trustworthy difference between the breeds was not found. The sows of Durok breed have the advantage over the big white sows of the same year by the antibacterial and lysocymic blood serum activity indices.

УДК 636:591.3:616-089/843

ПРИСТРОЇ ДЛЯ ФІКСАЦІЇ КОРІВ-ДОНОРІВ І ТЕЛИЦЬ-РЕЦИПІЄНТІВ

В.М.Хмельков*

Лабораторія трансплантації ембріонів та тканин ІТ УААН

У статті наведено результати досліджень з використання удосконалених моделей станків для фіксації корів-донорів та телиць-реципієнтів різних порід великої рогатої худоби молочного та м'ясного напрямку продуктивності під час одержання та пересадки ембріонів.

трансплантація, ембріон, пристрій для фіксації, корова-донор, реципієнт

Невід'ємною вимогою щодо організації проведення трансплантації ембріонів великої рогатої худоби є запобігання виробничому травматизму персоналу та можливому травмуванню тварин. Тому всі роботи з тваринами необхідно виконувати у спеціальних станках з дотриманням відповідних правил фіксації голови та кінцівок [1]. Особливо це стосується випадків при виконанні робіт у пристосованих умовах, коли відсутня надійна фіксація донорів і реципієнтів. З одного боку – це суперечить вимогам техніки безпеки, а з іншого – сприяє зниженню показників з щодо одержання ембріонів і їх приживлення. Сучасні пристосування для фіксації великої рогатої худоби (станки типу: ФЖ-1, СВ-30, СОВ-“, ФОМО-“, РР-1) не можуть у повній мірі бути застосованими при

* Науковий керівник – доктор біологічних наук, професор О.Д.Бугров.